

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00
	001	002	003	004	005	006	007	008	009	010	011	012	013	014	015	016	017	018	019	020	021	022	023	024	025	026	027	028	029	030	031	032	033	034	035	036	037	038	039	040	041	042	043	044	045	046	047	048	049	050	051	052	053	054	055	056	057	058	059	060	061	062	063	064	065	066	067	068	069	070	071	072	073	074	075	076	077	078	079	080	081	082	083	084	085	086	087	088	089	090	091	092	093	094	095	096	097	098	099	100

Keskiviikkona 19. helmikuuta 2014

PÄIVÄSTÄ TOISEEN

19.02.14

Aurinko nousee

Helsingissä kello 748 ja laskee kello 1721 Oulussa kello 8.04 ja laskee kello 1700 Utsjoella kello 8.26 ja laskee kello 16.27

Päivän sana

19.2. Pidän todella sitä kaikkea pelkkänä tappiona, sillä Herrani Kristuksen Jeesuksen tunteminen on minulle arvokkaampaa kuin mi-kään muu. Fil. 3:8 20.2. Minä tahdon tuntea Kris-

tuksen ja hänen ylösnousemisensa voiman ja tulla hänen kaltaiseksi^{en osallistumalla hänen kärsimyksiin-sä ja kuolemaansa Fil. 3:10}

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Eija Huomenna torstaina: Heli, Heljä, Helinä, Hely

Mietelause

Coolidge 2. laki: Kadonnut esine löytyy heti kun olet ostanut uuden.

Calvin Coolidge

MERKKIPÄIVIÄ

80-VUOTIAS

Maanviljelijä **Osmo Salonen** 20.2. Järvenpää. 60 vuotta kylvöä ja korjuuta. Matkoilla.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen

Julkaisemme vain päiväsankarin suos-tumuksella lähetettyjä merkkipäiväie-toja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Kuvaksi käy mustavalko- tai värikuva. Palsta on maksuton. Tiedon tulee olla perillä viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Osoite: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai sähköpostilla *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*

KOULUPÄIVÄKIRJA

Lapsipsykologi

Jälleen yksi opettajauraani vaikuttanut persoona on poissa. Kun luin muis-tokirjoituksia professori Terttu Arajärvestä, piti etsiä kirjahyllystä kaksi teosta, Kasvatuksen historia I ja II. Sain nuo kirjat stipendinä, kun valmistuin opettajaksi.

Kun kertosin kasvatuksen historian merkikhenkilöiden aikaansaannoksia, tein sen arvostamani maamme lastenpsyki-atrian grand old ladyn, Terttu Arajärven, työtä kunnioittaen.

Kasvatus ei ole ollut niin yksinkertaista kuin tänä päivänä ajatellaan. Nykyiset valtionsuunnittelijat ajattelevat, että kasvatuksen tehtävä on alihankkia aikuisia taloudellisen kasvun turvaamiseksi. Räikein historian lause lieene sveitsi-läisen psykoanalyytikon Alice Millerin (Alussa oli kasvatus) Hitleriltä kaappaama lause: ”Mikä onni hallitsville, että ihmiset eivät ajattele.”

Kun kerrtaa kasvatusta aikakausien saatossa, huomaa, että se on alistettu vallassa olijoiden palvelukseen, oli sitten kys-myksessä ammoonen kreikkalainen tai roomalainen kasvatus. Ja se oli vain pojille, niin kuin tänä päivänä maailman monien uskontoaluiden piirissä.

Vasta varsin myöhään kasvatuksen sisällä yksilön, oppilaan, persoonan arvostus ja sen ympärille suunnattu kasvatusiede saivat jalansija. Tässä mielessä, tytöt pois opin tieltä ja uudet sukupolvet tulee alistaa kasvatuksessa kulloisenkin järjeste-lmän palvelijaksi – professori Terttu Arajärvi oli poikkeavan kiinnostava seurattava nuorelle opettajalle.

Hän oli ensimmäisiä, jolta opettaja sai uskonvahvistusta, ettei hän kasvattanut tai opettanut vain järjestelmää varten. Olihan Terttu Arajärven tavoitteena ja tutkimuskohteena lapsen mielen ja tunteiden ymmärtäminen. Meillä oli kovin pitkään koulussa ajatus, ettei opettaja saa rakastaa oppilasta, sitä täytyy kurittaa ja sillä kasvattaa ja opettaa. Mutta Arajärvi hehkutti, että lasta (siis oppilasta koulussakin) pitää kuunnella ja pyrkiä ymmärtämään.

Mutta jokaisen opettajan, jos mieli Terttu Arajärven oppia noudattaa, oli koulussaan vaikea saada katsannolleen ym-märtämystä. Se järjestelmä, valtiota palveleva ja aikuisuuteen kasvattava trendi, oli niin voimakas. Vasta viimeisten puolen-toista kymmenen opettajavuoteni aikana itsekin uskalsin katsoa opetusta oppilaan omasta näkökulmasta ja Arajärven tutkimusopein.

Että lapsen oli saatava ilmentää itseään vanhemmilleen tai koulussa opettajilleen sellaisena kuin hän on, ilman suorituksia. Ja kun auktoriteetti sen hyväksyy, niin huomasin, kiitos Terttu Arajärven, silloin tulosta syntyy. Jokaisessa lapsessa on jotakin hyvää. Jos joko vanhempi, opettaja tai aikuinen keskittyy sen tukemiseen, niin syntyy ehjempi persoona.

Mutta mitä koulujärjestelmämme on tehnyt: se on luonut kalliin erityisopetuksen, eli teho-opetuksen jarrut pois kou-luluokasta. Kun se ei ole tuottanut järjestelmälle lisäarvoa, nyt se puretaan ja erityislapset limitetään suuriin ryhmiin kulujen takia. Se on tämän ajan ”kasvatustiedettä”.

Meidän pitää varoa, ettemme kasvatuksessa toteuta eräänlaista rodunjalostusta, kuten eläin- tai kasvituotannossa. Siihen Terttu Arajärvi antoi minulle hyvät eväät opettajaural-leni.

Jostakin muistilokerosta kaivankin lauseen: Meidän ei pidä surra, että tällainen ihminen on poissa, vaan iloita, että hän on ollut keskuudessamme.

MATTI SUMMANEN on vantaalainen kirjailija ja opettaja.

matti.summanen@pp1.inet.fi

Nuortenromania haetaan kilpailussa

Kustannusosakeyhtiö Otava täyttää ensi vuonna 125 vuot-ta. Osana juhluvuotta Otava ja Otavan kirjasaatiö järjestävät kirjoituskilpailun, jossa etsitään uutta, vahvasti tänä päivässä elävää nuortenromania.

Voittajateos julkaistaan ro-maanina 2015 sekä dramatisoi-daan Suomen Kansallisatteenin näyttämölle syksyllä 2015. Näy-telmä esitetään yhteistyössä Kallion lukion kanssa. Lisäksi kirjoituskilpailun voittaja saa 7 000 euroa.

Kilpailu on avoin kaikille

kirjoittajille, jotka eivät ole vie-lä julkaisseet kaunokirjallista teosta nuorille. Kilpailuun voi osallistua ennen julkaisematto-malla suomenkielisellä kauno-kirjallisella käsikirjoituksella.

Aihe on vapaa, ja sen tulisi olla kirjoitettu nuorille ja nu-orille aikuisille. Kilpailulla hae-taan teosta, joka kertoo tämän hetken nuorten maailmasta, ei perinteistä fantasiaa tai scifiä. Osallistumisaika kilpailuun päättyy 1.9.2014.

MT

www.otava.fi/kirjoituskilpailu

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Oohan se tietekki kultheela maholisuus saaha paremin, mutta se pittää olla eri verkot ja kaks venettä. KALAJUTTU

Kirjaimet ovat jokapäiväistä käyttötaidetta

Kaikki lukemamme tekstit vievät meidät päivittäin lukuisten erilaisten kirjain-tyyppien maailmaan.

Juuri nyt tämän jutun leipä-tekstissä silmäilemäsi kir-jaimet ovat kirjaintyyppiltään mercury.

Kirjaimet, joilla tekstien informaatio meille välitetään, ovat syntyneet monivaiheisen työn tuloksena. Päivälehden museo esittelee parhaillaan Tunnetko tyypin? -näyttelyssä kirjaintyyppien kehitystä ja nykisyysyttä.

Laajempi maailma kuin arvaakaan

Taiteiden tohtori **Markus Itkosen** käsikirjoittama näyt-tely avaa näköalan typografi-an merkilliseen maailmaan. Näyttely antaa näkökulmia sekä kirjainmuotoiluun ja kir-jaintyyppien käyttöön.

Nyky aikaisten suuraakos-temme mallit juontavat roma-laisajalle, ajanlaskun ensim-mäisen vuosisadan piirtokir-joituksiin. Ensimmäisiä näihin piirtokirjoituksiin perustuvia painokirjaimia alettiin kaiver-taa 1400-luvun Venetsiassa.

1400-luvulta 1960-luvulle eri kirjaintyytit valmistettiin kirjasinmetallista valamal-la. Sen jälkeen parin vuosi-kymmenen ajan kirjaimet valmistettiin valadolantana. Digitaalitekniikan aika alkoi 1980-luvun lopulla.

Nykyään kirjaintyyppejä arvioidaan olevan vähintään 150 000, jopa 200 000 erilaista.

Näyttelyssä esitellään kä-vijöille sekä tuttuja että uusia ajatuksia kirjaimista. Mukana on muun muassa suomalaisten kirjainmuotoilijoiden viime aikojen töitä ja havainnollis-tetaan kirjainten suunnittelun työväiheita.

Käytännön esimerkeillä näy-tetään, kuinka moninaisia käyt-tötarpeita kirjaintyypeillä on.

Muoti ja luettavaus vaikuttavat valintaan

Kirjainmuotoilussa vaikuttaa aina myös muoti. Esimerkiksi jugend-kausi näkyi aikoinaan selkeästi teksteissä. Mutta jokaisella vuosikymmenellä on ollut omat, niille tyypilliset suosikkikirjaimensa.

Luettavaus on kautta aikojen vaikuttanut suuresti kirjain-tyypin valintaan. Luettavu-uuteen vaikuttavat muun muassa merkkien mittasuhteet, niiden eroaminen toisistaan ja viiva-vahvuus.

Huono luettavaus rasittaa jo muutaman rivin jälkeen, mikä

KALAJUTTU

Lohenkalastusta 1950-luvulla, osa 1

Tornionjoki on tyyni, vain ras-kaat nuottaveneet jättävät pyr-teet ja vanan väylän pintaa. Veneet uiivat syvällä raskaina miesten ja verkkojen painosta. Pellot on tehty, lehmät viety Luomajoen kesäkentälle. Kent-täpiäti asustavat kenttäpiroteissä koko kesän.

On lohenaika, miesten aika puhaltaa, pyytää lohta. On se sen väarti, pyytää vaikei saisiikaan. Väylä, saaret ja lohi, kesäiltojen tuoksua. Sitä rannoilla kasva-neet miehet kaipaavat. Kello lähentelee seitsemää, tuurin vaihto on silloin. Rousunmata-lan rantaan ajetaan. Tuomen-kukkien tuoksu sekoittuu moot-toribensiiniin katkuun.

Saarennokat kierretään, Ra-pakkosaari ja Maatunu. Valtä-väylällä tulee vastaan Kultaniit-ty. Sen rantaan miehet vetävät veneet ja hyppävät rannalle. Vene kiinnitetään köydellä omaan paaluun.

”Soon pojat siihenlaihiin, että tyihäntakia tet minua hätytyt-te. Meän vuorohan on heittää vasta viimeensä. Eilen illalla met nostima juuri ko ruottalai-sila alko tuuri. Nähkää pojat, vasta on Rääkkö menossa. Mau-nu sielä alasia viskoo ja Akke perässä päälisiä.”

”Nuottamiehillä ei menek-

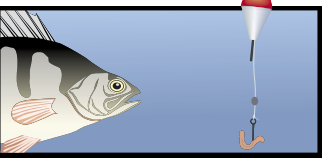
hään ko rapea varttitiima. Mutta meilähän oon vasitummat veh-keet. Kultheelahan menhään keskele väylää heittämhään. Ainaski puoli tuntia siinä hie-raantuu.”

”Mikäs soon nuottamiehilä, yhelä venheelä kalastava. Viis miestäki tarttee vain olla poru-kassa.”

”Mie ainaski menen kämphään ja lyön maata, saapi-pä sitä tulevana yönä valvoakki.” Kalakämpä on pieni, pak-suista pahvileivistä koottu. Kaikilla porukoilla ei ole omaa kämpää. Ollaan toisten käm-pissä lepäämässä vuorojen vä-lillä. Yhteinen nuotiopaikka on ulkona, siellä keitetään nokipan-nukahvit ja paistetaan loimuloh-ta. Eemeli laittaa kahvipannun tulelle. Samassa kuuluu huuto: ”Heittämhään!”

”Soon Kytjärien vuoro. Ovvat niin uneliasta porukkaa, että saapi kyllä niile krouvimmastik-ki karjasta.”

”Vallatikki Huhan Olli, soon niin kova nukkumhaan, että sitä mainovat kaikki. Majjasen Eina-riki, kristitty mies, sano kerran, että eikös tuole nukkumiselle voi mithään tehdä. Soli Anunin Matti, joka kurekotti kämpän ka-tole ja teki pienen reijjän justhiin Ollin nokan kohale. Pullon laitto

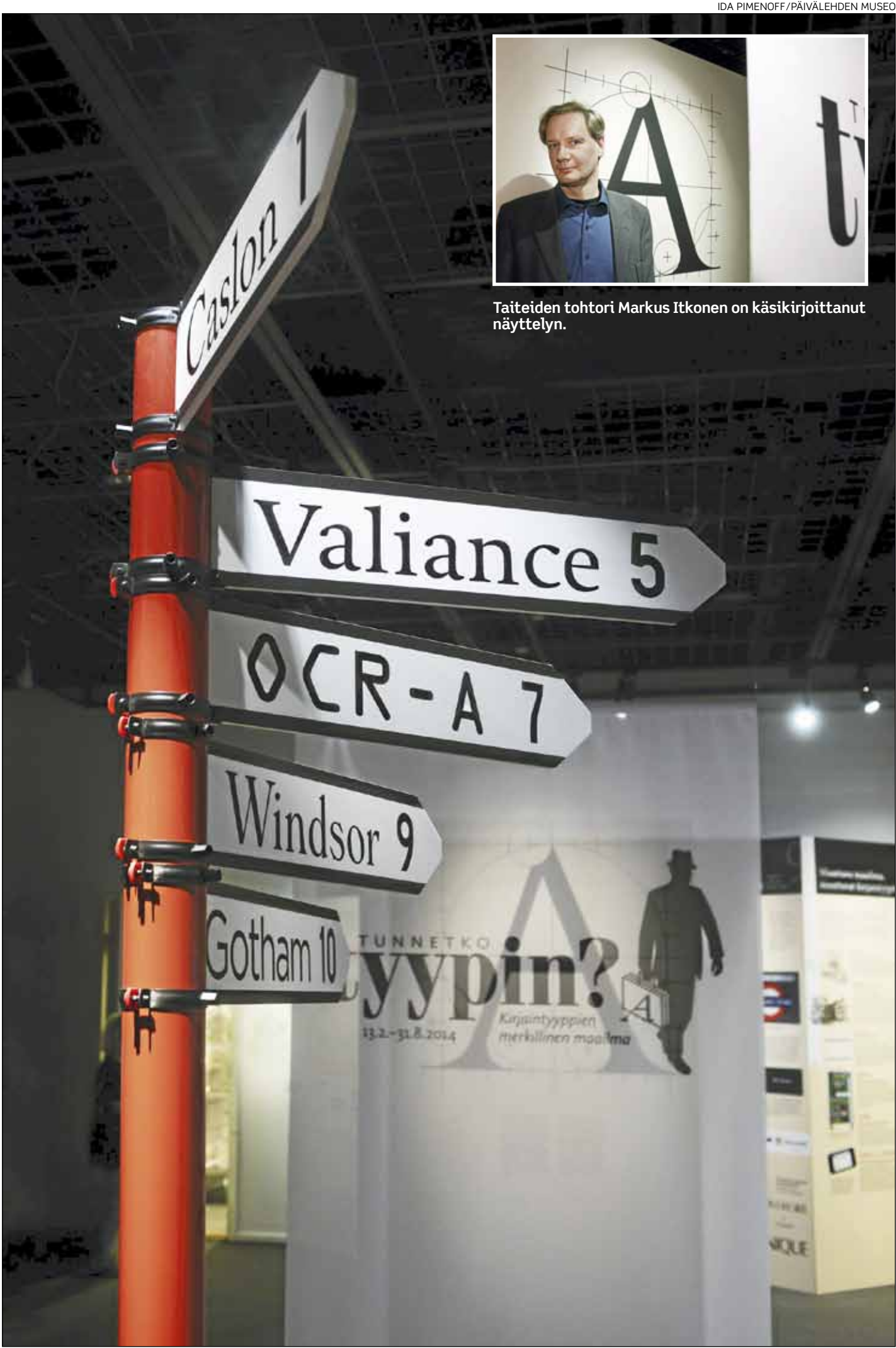
vettä tippasseen reikhään. Olli ryntäsi ulos ja karju, että kukas sen teki, mutta eihän sitä kuka-haan tieny.”

Nostimella näkyi juuri ko-koontuvan väkeä. Siellä on Un-ran porukka vetämässä verkkoa maalle. Anuntin Pekka näkyi olevan taukomiehenä, tiukasti pitää köyttä vyötärön ympärillä. Verkko on jo puolilympyrässä, kaikki jännittävät, alkaako ver-kon sisältä nousta kuplia. Kup-lat tietävät sitä, että lohet siellä poukkoilevat.

Miehet hyppävät veneestä, verkko on lapettava nopeasti veneeseen. Kepillä kohotetaan koko ajan verkon yläpaulaa, et-tei kalat karkaa. Taukomies on tarkkana, helposti lohi hyppää vielä silmukastakin pois.

Verkko käännetään, taukomies irrottaa köyden, kiiltäväkylinen lohi liikehtii vikkelästi verkossa. Miehet nostavat verkon rantaan. Äkkä! kala saa kuolettavan iskun kurikasta. Verkot ja saalis on ve-neessä, tuuri on ohi.

Yläjuoksulla viedään vene

Perinteinen tienviitta johdattelee eri kirjaintyyppien äärelle.

Taiteiden tohtori Markus Itkonen on käsikirjoittanut näyttelyn.

IDA PIMENOFF /PÄIVÄLEHDEN MUSEO

varsinkin leipäteksteissä jopa lopettaa lukemisen.

Näyttelyssä voi vertailla eri kirjaintyyppien luettavuutta ja vaikkapa arvioida näyttö-ruudulta, miten silmälääkärin testitaulun tavallisin kirjain-tyyppi vaikuttaa näkötestin tulokseen.

Tunnetko tyypin? -näytte-ly on Päivälehden museon, suomalaisen kirjan museo Pukstaavin ja viestintämuseo Rubriikin yhteistuotantoa.

Tarzanin tarina kiehtoo edelleen

Päivälehden museon toisessa uutuusnäyttelyssä kerrotaan kirjailija **Edgar Rice Bur-roughsin** (1875–1950) luoman, yli satavuotiaan Tarzan-hah-mon tarinan voimasta.

Tarzanista kertovat kirjat, elokuvat ja sarjakuvat ovat säilyttäneet suosionsa vuosi-kymmenestä toiseen.

Viidakon voittamaton sankari on seikkaillut myös näytelmissä, kuunnelmissa ja musikaaleissa sekä muuntu-nut erilaisiksi leluiksi ja muiksi tuotteiksi. Kertomus muuttaa edelleen muotoaan ja jatkaa elämäänsä myös leikinä, liik-keenä, peleinä ja piloina.

Takapihan Tarzanit on inter-aktiivinen koko perheen näyt-tely, jossa pääsee vehreässä puumajassa ja kiipeilyseinällä kokeilemaan taitojaan. Muse-on elokuvateatterissa pyörii Disneyn piirrettyjä Tarzan-fil-mejä nonstopina ja myös kirjo-ja ja sarjakuvia on luettavaksi.

MAIKKI KULMALA

Tunnetko tyypin? Kirjaintyyppien merkillinen maailma. Päivälehden museossa Helsingissä, Ludviginkatu 2–4, 31.8. asti. Takapihan tarzanit 12.10. asti. www.paivalehdenmuseo.fi

TEKSTI

Kirjaintyypit Maaseudun Tulevaisuudessa

Maaseudun Tulevaisuuden toimituksellisissa teksteissä käytetään kahden kirjain-tyypin muunnoksia eli niin sanottuja kirjasinleikkauksia. **Tämän jutun** otsikon kirjain-tyyppi on Scene. **Ingressin ja tekstin** kirjain-tyyppi on Mercury. **Väliotsikko** on Scene Altia lihavoituna,signeerauksen kirjaintyyppi samoin. **Näyttelyn tiedot** jutun lopussa ovat Scene Altia laihana. **Tässä faktalaatikossa** vinjetti, otsikko ja teksti ovat myös erikokoista ja eri lailla lihavoitua Sceneä.

SEY: Positiivilista edistämään lemmikki-eläinten hyvinvointia

Uusien ja erikoisten lemmikki-en kysyntä on kovaa. Suomen eläinsuojeluyhdistysten liiton (SEY) mukaan lemmikiksi so-veltumattomien eläinten pito voitaisiin estää niin sanotulla positiivilistalla.

Eläinsuojelulain uudistustyö on käynnissä. Järjestö haluaisi, että lemmikeiksi sopimattomat lajit kirjattaisiin uudistuvaan eläinsuojelulakiin. Yksi SEY:n tavoitteista on lemmikkieläinten hyvinvoinnin edistäminen posi-tiivilistan avulla.

”Uusia ja eksoottisia lemmik-kieläimiä halutaan lemmikiksi yhä enemmän. Useat maailmal-la nykyisin pidettävät eläinlajit

ovat sellaisia, että on hyvin ky-seenalaista, voidaanko niiden hyvinvointia toteuttaa lemmik-kinä”, sanoo SEY:n toiminnan-johtaja, eläinlääkäri **Kati Pulli**. Lemmikkeinä pidetään lu-kuisia eläinlajeja, joiden hyvin-voinnin tarpeista tai sairauden hoidosta ei SEY:n näkemyksen mukaan ole riittävästi tietoa. Eläinlajit pitäisikin käydä läpi ja tarkastella niiden sopivuutta lemmikeiksi.

Positiivilistan lisäksi lem-mikkieläinten hyvinvointia tulee SEY:n mielestä edistää muillakin tavoin, esimerkiksi valistamalla eläintenomistajia.

TUULI TURTOLA

KARI SALONEN

Ankka on lemmikki-nä vanha tuttu. SEY haluaa muistut-taa, että kaikki lemmikit kaipaavat tarkkaa huolen-pitoa.

ANNI KORPI

Ylitornio